faringerfor Øje, ved Opdyrkning af Heder, ved Fremmelsen af Produktionsforeninger m. m.

Ad den raadgivende Vej og gennem præmiebelønnede Skrifter bør det søge at paavirke Moraliteten i Arbejderklassen, ligesom Husgerning og Husflid søges fremmet og belønnes, hvor gode Eksempler foreligger.

Den personlige Frihed bør raade i alt, hvor Samfundsvellet ikke lider derved; men der bør vaages over, at dette beskærmes mod enkelte Personers eller Korporationers Egennytte.

Der vilde naturligvis ikke være noget i Vejen for, at ogsaa andre end de under 1) nævnte Personer gjorde Livrente-Indbetalinger i Statsanstalten og derved sikrede sig en tilsvarende Livrente. Om Aldersgrænsen, Indbetalings- og Udbetalingssatserne netop bliver de af Lunde foreslaaede, spiller ingen Rolle. Hovedsagen er Planens Grundlag, nemlig det: at der tilsikres „Arbejderne" en større Del i Frembringelses-Udbyttet end hidtil; at denne Del opspares og forrentes for dem, til de har naaet Skælsaar og Alder og i Reglen stifter Familje og faar Børn at forsørge og opdrage, og da udbetales dem i stigende Andele, eftersom Behovet til Familjens Underhold maa antages at stige og Forsørgerens Arbejdskraft at tage af.

At Planens Gennemførelse vilde *sikre* Arbejderfamiljerne et tarveligt Udkomme i Tilfælde af Forsørgerens Sygdom eller Arbejdsudygtighed, *forøge* deres Velstand og derved fremme et godt Familjeliv og en god Børneopdragelse, *opretholde* Arbejdernes politiske Rettigheder, deres Selvagtelse, Selvstændighed og Indflydelse paa vore offentlige Anliggender, *mindske* Fattigdom og Nød og dermed Fattigvæsensbyrderne, de ældre Arbejderes Trang til at arbejde for Sulteløn og derved Konkurrencen mellem Arbejderne indbyrdes, men ligeledes ved at give Arbejderne bedre Fremtidsudsigter afholde en Del af dem fra at forøge Arbejdsgivernes Tal og derved mindske Konkurrencen mellem disse indbyrdes — alt dette forekommer mig selvindlysende.

Jeg kan ikke tænke mig andet, end at saadanne Tilstande maatte bringe Fremtidshaab og Tilfredshed ind i „Arbejdernes" Sind, og at dette vilde skabe en Samfundslykke, der hurtigt vilde forsone Nationens Mindretal, „Arbejdsgiverne", med den ingenlunde betydelige Forringelse, deres nuværende Indtægter maaske — thi ganske afgjort er det endda ikke — vilde lide.

Der kan næppe være noget i Vejen for at indføre en Ordning som den af Lunde foreslaaede i et enkelt Land; den lader sig rimeligvis lettere indføre i et lille Land end hos de større, langt mere sammensatte og uensartede Nationer, og dens heldbringende Følger vilde ytre sig meget hurtigt, langt hurtigere, end Tilfældet kan tænkes at blive med de ellers i Forslag bragte Foranstaltninger til saa indgribende Forbedringer i Befolkningens Levevilkaar.

Jeg nærer derfor ingen Tvivl om, at Forholdene under det nuværende økonomiske System her til Lands lader sig ordne saaledes, at det langt overvejende Flertal af Folket vilde føle sig tilfreds dermed. Det kommer udelukkende an paa, om man ret for Alvor *vil* det.

M. Lazarus.

„Et Kvindens Aar"

af Fru *Warner Snoad*,
Præsident for „Kvindens Fremskridt-Selskab".*)

1892 har navnlig været et „Kvindens Aar". Dets største Triumf er naturligvis, at den lovgivende Forsamling i Ny-Zeeland har givet Kvinden Stemmeret, men her hjemme **) staar Kvindens Sag heller ikke stille. Universitetet i St. Andrews er nu tilgængeligt for Kvinder, og uagtet Sir V. Chrichton Browns Modstand har saaledes atter en Fæstning overgivet sig. St. Andrews har ikke alene samtykket i for Fremtiden at give Kvinder Adgang til hvilkensomhelst Klasse eller Klasser, de maatte ønske med det Formaal at gennemgaa Graderne i Kunst, Videnskab, Theologi eller Medicin, men naar der tages Hensyn til andre Universiteter, er det gaaet endnu videre ved at tilbyde dets kvindelige Studenter Andel i dets pekuniære Fordele I Aaret 1893 vil saaledes et Beløb af henimod 30,000 Pd. Sterling blive hensat til Stipendier ved dette Universitet, hvoraf Halvdelen bliver reserveret udelukkende for kvindelige Studenter. St. Andrews lægger endnu yderligere Vægt paa dets Indrømmelse med Hensyn til Opdragelsen af Kvinder til Medicinere ved at bestemme, at de, der har til Hensigt at studere Medicin, bliver foretrukne til disse Stipendier, der erholdes, saa længe som Klasserne for Kunst og Videnskab overværes.

St. Andrews er for øvrigt ikke den eneste Triumf; ved et Møde af Bestyrelsen for „Det kongelige geografiske Selskab" blev det enstemmigt vedtaget at give Kvinder Medlemsret paa samme Betingelser som Mænd. Adgang til „det kongelige geografiske Selskab" giver en ny Fordel og aabner Kvinderne endnu en Dør, hvis Betydning ikke bør undervurderes.

En vigtig Begivenhed i det forløbne Aar fandt endvidere Sted, i hvad der foregik i den engelske lægevidenskabelige Forening; det overordentlige Møde, der var sammenkaldt for at tage Dr. J. H. Galtons Forslag under Overvejelse, nemlig: At forandre Paragraf IV i Foreningens Love ved at udelade Ordene: „Ingen Kvinde skal kunne vælges til Medlem af Foreningen". Denne Klausul, som det var foreslaaet at borttage, blev i 1878 indført i de oprindelige Love ved en stor Majoritet.

Den Afstemning, hvorved 3,000 Mænd i 1878 modsatte sig Adgang for 8 engelske Kvinder til at være Medlemmer, er bleven tilsidesat i 1892, hvor der i Storbritanien er 140 registrerede kvindelige Læger, hvilket Antal efterhaanden vil blive forøget fra Skolerne, der er oprettede for dem i London, Edingburgh, Glasgow og Dublin.

Et andet slaaende Bevis paa, hvorledes den offenlige Mening vokser til Fordel for Kvinden, er den vigtige Stilling, der blev dem til Del ved Kirkekongressen i Folkestone. Af lignende Betydning, omendskønt i en ganske anden Folkeklasse, er den Bestemmelse, hvortil man er kommen i „Foresters" Klubben og „The friendly Society", at give Adgang for Kvinder paa samme Betingelser som Mænd. Denne Bestemmelse, omendskønt af liden Betydning i Sammenligning med St Andrews og Det geografiske Selskab, er dog paa sin Maade et lige saa slaaende Bevis paa Tidernes Gang, thi „The foresters" repræsenterer en stor Mængde Arbejdsfolks Anskuelser, og at give Kvinder Adgang til deres Klubber, som hidtil har været strængt forbudt, er et betydeligt Fremskridt.

Paa den ene Side indrømmer Mænd saaledes Kvinden Forstands-Evne og Dygtighed til at behandle videnskabelige Spørgsmaal, og paa den anden deres Ret til de almindelige Livsfornødenheder, ikke som Undergivne, men som Ligestillede.

Den Omstændighed, at disse Reformer er anerkendte saa vel af de Højeste som af de Laveste i Samfundet, er i og for sig opmuntrende, naar man erindrer det gamle Ordsprog om „at brænde Lyset i begge Ender", og Opponenter mod Fremskridt kan gøre al den Modstand, de lyster, men vi, som arbejder for Kvinden, kan i Sandhed tage Mod til os og gaa fremad. Al Ære for de modige Mænd, som hjælper os.

*) Denne Cirkulære er tilsendt os fra „Womens progressive Society", hvis Formaal er at søge Samarbejde med alle Kvindeførere i Verden.

**) I London.

Fra mit Vindu.

Af *Fru Rosalie.*

II.

Kære Frue!

Véd De, hvad Kammerat-Kunst er? Ja, Ordet er ikke min Opfindelse, men det er gammel kendt af mig. Dets Betydning er denne: Under sit Arbejde at have en bestemt Person i Tanke, til Bedste for hvem Arbejdet gøres. En Forfatter t. Eks. tænker sig et Menneske, til hvem han skriver, en Skuespiller udvælger sig en enkelt, til hvem han henvender sine Repliker.

Ser De, Frue, dette Begreb, Kammerat-Kunst, har jeg overført paa alt muligt i Livet: Hvor jeg færdes, og hvad jeg tager mig til, jeg maa finde „min Mand", før falder der ikke den tilbørlige Ro over mig. Efter denne lille Forklaring vil De altsaa kunne forstaa, at jeg har siddet som en Edderkop i sit Spind her ved mit Vindu og luret paa, at en lille Flue skulde hoppe ind i mit Næt, at jeg kunde spinde min Tankes Traade om ham eller hende.

Længe har jeg ventet forgæves, rastløst har jeg spejdet op og ned ad Chausséen efter noget, der kunde optage min ledige Fantasi. Jeg var lige ved at opgive Ævret, da — hoppede Fluen en Dag i Nættet.

Hun var en lille, spinkel, ung Dame med et fint, blegt, alvorligt Ansigt og store, trofaste Hundeøjne, ret smagfuldt, men ganske prunkløst klædt. Hun havde tiltrukket sig min Opmærksomhed, fordi der over hele hendes Person var noget gazelleagtigt sky, der i Forbindelse med den urolige Marsch paa Stedet, hun opførte lige over for mit Vinduet, fortalte om hendes Usikkerhed og Skyldbevidsthed ved at befinde sig, hvor hun var. Hver Gang hun naaede Hjørnet af Parken, kastede hun et langt, men ikke videre dristigt Blik ned ad Chausséen for at se, om *han* dog ikke kom. Kom han, strammede hun sig op for at være saa rask paa det som muligt, mens han med to Fingre i stiv Arm løftede Hatten et Par Tommer fra sit Hoved, hvorefter hun blussende rød styrtede afsted.